

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio. Qua pœna sit afficiendus hic miles in Beatissimam Virginem
blasphemus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

tur Fidem, conquesti vindictam ab impudenti & blasphemio hoc ore sumerent, addendo, se timere non immeritò, si remedium non afferretur, totam cohortem à Deo propterea graviter puniendam, vel etiam totum exercitum, si fortè aliquando cum hoste oporteret consfigere, adducendum esse in discrimen, vel

ingentem eladem. Duces rei gravitate permoti, Deique justo timore stimulati blasphemum hominem in carcerem compingi & debitè plechi jusserunt; dubitatum tamen est, qua poena, an mortis, vel alià, corporis tamen afflictivà, affici deberet. Est igitur

QUÆSTIO.

Qua poena sit afficiendus hic miles in Beatissimam Virginem blasphemus?

Hæretici nostri, & cum his Berlichius p. 4. concl. 1. n. 34. volunt vel omnino non ut blasphemum, vel non nisi leviter, puniendum esse (excepto casu, quo maledictum redundat in ipsum Christum, ut si Maria vocetur meretrix, & sic indirectè Christus proclamatur spurius) rationem dant 1. quia blasphemiam committitur in solum Deum, cum sit verbum contumeliæ vel maledictionis in Deum. S. Th. 2. 2. q. 13. art. 1. Suar. de Relig. tr. 3. l. 1. c. 4. n. 1. & alii. Id quod aperitè insinuat atque declarat vox Germanica, *Gottes-Lästung*, quasi *Dei convitium*: ergo, si verbum contumeliosum nec immediatè jacitur in Deum, v. g. ipsum execrando, injustum vocando, crudelium, mendacem &c. malum ei imprecando &c. nec mediatè, nimirum jurando, vel alteri maledi-

cendo per sanguinem, passionem, vulnera, Sacramenta Christi, non est vera & propriè dicta blasphemia. 2. Quia Pontificii blasphemiam contra B. V. Mariam (& alios Sanctos) ideo committi asserunt, quòd is debeat honor & cultus Divinus: sed in Ecclesiis Protestantum & Reformatorum hodie per saniores Sacrarum litterarum intellectum ostenditur, ipsi honorem & reverentiam Divinam non deberi. *Apoc. c. 6. v. 9. seqq. Eccl. 19. v. 10.* ubi Angelus vetuit se adorari à Joanne, & præcepit, *Deum adorare*: ergo. 3. Si maledictum vel convitium erga B. V. Mariam (vel alios inferiores Sanctos) foret blasphemia, tunc ideo, quia per injuriam illis illatam Deus offenderetur: sed tantum hoc abest, ut Deus potius magis honoretur, si honorem Deo debitum ipsi soli exhibeamus, & potius blas-

blasphemiam committeremus, erga Deum, si honorem ipsi debitum adimeremus, & aliis Sanctis tribueremus. Unde infert Berlichius Lutheranus, quod multò minus sit blasphemia (nempe realis, & impropria) si quis imagines, statuas, & alia simulacra Sanctorum lædat, percutiat, & omnino templis ejiciat. per *text. elegant. l. 2. regum. c. 18. v. 3. 4.* propterea quòd ejusmodi simulacra in peccatum & scandalum populi à Pontificibus contra Dei præceptum *Exodi 20. v. 3. 4.* Sc. sint excogitata, 4. Quia praxis & consuetudo docet, hujusmodi convitia in B. V. & Sanctos vel dissimulari, & non puniri, vel saltem non graviter, præsertim cum blasphemiam proprietates, & maledicta in Deum ipsum frequentissimè dissimulentur: in poenis autem infligendis attendenda est consuetudo locorum, sicut statuta locorum.

Sed flocci pendenda sunt hæc, tanquam prorsus futilia, scandalosa, & erronea in Fide; atque ab omnibus non solum bonis, sed etiam à quovis verè Catholico tenendum, convitia adversus B. Virginem, benedictam inter omnes mulieres ab Angelo, Dei jussu, salutaram, ac gloriosam Dei Matrem ineffabilis Dignitatis & excellentiæ supernaturalis (aliosque Sanctos) sparfa, si non morte, quod pro gravitate & frequentia convitiatorum & malitia convitiantis, ex circumstantiis elucescente admodum laudabiliter, meri-

(R. P. Pichler Decif. T. 2.)

toriè, ac salubriter meò quidem iudiciò sapius fieret, vel fieri oporteret, ne ira Dei ob hoc gravissimum delictum integram rempublicam fame, peste, bello, aliisve plagis, vel etiam totali pernicie, uti nonnunquam contigisse legitur, punire quasi cogatur ut notat Nicol. Boërius *decif. 301.* Covarruv. Menoch. &c. saltem gravi supplicio, nimirum fustigatione, seu flagellatione ex berula, cum exilio, perforatione linguæ, vel omnimoda exsectione, aut adustione, labiorum præcisione, perpetuo aut diuturno carcere, ad triremes missione, statione ante fores Ecclesiæ cum virgis, nudatò collò &c. per septem dies Dominicos, ubi frequens confluit populus, pro magnitudine nimirum, frequentia, scandalo, malitia &c. in convitiis hujusmodi notata.

Prob. 1. Ex Scriptura S. in qua Deus *Levit. 24.* lapidari à populo jussit blasphemos. Quia verò Leges Judiciales veteris Testamenti per Christum sublatae sunt, Christianos non ligant, proin. Prob. 2. Ex Jure Civili, ubi in *Nov. 77. c. 1. §. fin.* statuitur in blasphemos indistinctè ultimum supplicium, seu poena mortis. Damhoud. in *Pract. Crim. c. 61. n. 16. seqq.* Boërius *decif. cit. n. 11.* Quia verò tam Sæculares Principes quàm Summi Pontifices judicârunt, nec necesse nec expediens esse, in omnes omnino blasphemos animadverti ultimò supplicio, fors ob causam, quam Julius Clarus in *Pract. Crim. v.*

* X

blas-

blasphemia n. 3. indicat his verbis, si omnes blasphemi decapitentur, pauci superessent, qui blasphemare possent, Imperatores & alii Principes poenam moderati sunt, & hinc Prob. 3. Ex Recessu Imperii Augustæ habito anno 1548. sub Carolo V. tit. von Gottes Lästerung §. 1. seqq. & constit. Pœnal. ejusdem Caroli V. art. 106. ubi blasphemus in Deum, & qui Sanctissimam ejus Matrem Virginem Mariam, vitiat vel calumniatur, per Judices & Officiales statim etiam prima vice jubetur in carcerem detrudi, postea corporali poena, vel ultimò supplicio, vel mutilatione membrorum (lingua nimirum vel labiorum) am Leib, Leben, oder Gliederen art. cit. secundum qualitatem personæ, & blasphemix magnitudinem, puniendus secundum speciales articulos Recessuum Imperii, ex quibus citatus recessus de anno 1548. lo. cit. rubr. von Lästerung der Mutter Christi sic disponit: si quis Matrem Christi, vel alios Sanctos Dei, temere convitiatur, & post primam monitionem non desistit, sine mora denuntiandus est, & vel in corpore, vel in bonis fortunæ, secundum circumstantias personæ, & convitii vel blasphemix puniatur. Si ubi autem gravior poena esset statuta, aut placeret graviolem infligere, aut statuere, id prohibitum non sit. In eodem recessu, quod notandum est, etiam præcipitur, ut ille vel illi, qui blasphemiam audiverunt, id Magistratibus denuntient, quod si omiserint,

arbitrariè, si verò requisiti à Magistratibus & examinati non detexerint blasphemiam, vel in corpore vel in bonis puniantur. Similiter Concil. Lateran. sub Leone X. sess. 9. præcipit, ut audientes blasphemiam oburgent acriter blasphemantem, deferant ad Judicem, vel acculent.

Prob. 4. Ex statutis & consuetudinibus locorum; nam in Hispania Rex Alphonfus sanxit, ut blasphemus, præsertim plebeius, prima vice verberetur, pro secunda notetur in labiis ferro candenti in formam crucis, pro tertia ei abscindatur lingua. Covarruv. in c. quamvis 2 de pati. in 6. §. 7. n. 22. addens ex consuetudine blasphemum prima vice castigatum suo tempore fuisse sex mensium exilio, alterâ eodem exilio cum multa mille quadrantum, tertiâ autem perforabatur lingua, imò n. 14. testatur, jure Hispanico illum, qui blasphemiam linguam solvit in B. Virginem, duplò majori poena affici, quàm qui in alium Sanctum, cum teste Toletano l. 4. c. 13. blasphemare contra B. Virginem gravissimum inter omnia, quæ contra Sanctos fiunt, peccatum sit. In Gallia Philipus Valesius Rex statuit, ut, qui prima vice fuisset deprehensus in blasphemiam, poneretur in pilario, seu loco publico, per mensem quotidie aliquot horis, atque à prætereuntibus lutò & aliis immunditiis peti posset, ac in super solo pane & aqua vitam tolerare deberet; secunda vice rursus in pilario constitueretur, labiumque ipsius superius cum

cum ferro calido taliter scindi, ut
ejus dentes apparerent; tertia vice
torum labium inferius, & quartâ to-
tum bilabium, vel etiam lingua præ-
scinderetur. Nicol. Boër *decif.* 301.
n. 15. qui n. 16. etiam testatur, in Cu-
ria Burdigalensi 20 Junii anno 1530.
quendam blasphematorem, perfora-
tâ prius linguâ, vivum fuisse con-
crematum, & alium, qui solum con-
tra B. Virginem Mariam verbum in-
juriosissimum protulerat, decapita-
tum. In Senatu Mediolanensi refe-
runt blasphemos vel missos ad trire-
mes, vel in furca suspensos, vel eo-
rum linguas clavo perforatas, vel ab-
scissas fuisse (uti etiam in Regno
Neapolitano quoad perforationem
vel abscissionem linguæ, quam de
Afflictis & Decianus in *Praxi Crim.* l.
6. c. 6. n. 9. propriam ex consuetudi-
ne pœnam esse ajunt) testis est Julius
Clarus in *Prax. Crim.* v. *blasphemia* n.
3. In Germania similes ferè pœnæ
solent infligi, nimirum vel fustiga-
tio, vel linguæ sectio, vel amputa-
tio labii &c. In Bavaria juxta Jus Pa-
trium in *der Polizey-Ordnung* l. 5.
tit. 7. art. 1. observari ferè solet Jus
Commune, & blasphemii pro varie-
tate circumstantiarum vel pœnâ pe-
cuniariâ, vel corporali, vel ampu-
tatione linguæ, vel pro enormitate &
frequentia blasphemix etiam capitis,
uti Superioris ætatis exempla, ab
omnibus bonis delaudata, compro-
bant, plecti possunt & solent.
Wiesner *h. t. n.* 10. Idem ferè ob-
tinet in Saxonia saltem quoad blas-

phemias contra Deum juxta *Novel.*
p. 4. *constit.* 1. de anno 1583. ab Augu-
sto Electore edit. Berlich. *concl.* 1. *cit.*
lib. 4. n. 76. 78. Notant tamen DD.
cum Jul. Clar. Menochio, Farinac.
Pirhing. *h. n.* 11. omisâ pœnâ ordina-
riâ mitiorem juxta arbitrium Judicis
infligendam esse, si blasphemia fiat
animò minus deliberatò, in aliqua
ebrietate, vehementi calore & aitu
iracundiæ ortum habentis ex causa
gravi colorata, aut semel vel iterum
tantum, aut rarò: mortem verò non
esse infligendam, nisi blasphemia
contingat publicè.

Prob. 5. Ex gravitate criminis blas-
phemix, quæ tanta esse censetur, ut
omnium criminum ab auctoribus dic-
tatur atrocissimum, cui nullum ali-
ud aequiparari possit. Berlich. n. 40.
eò quòd directè aggrediatur hono-
rem Divinum & Summam ac Infini-
tam Majestatem Dei, quæ, quò major
est, eò damnabilius reddit peccatum,
& dæmonibus proprium ac damna-
tis, cum blasphemii ea in mundo can-
tica discant, quæ canent in inferno,
ut dixit Gail. Peraldus apud Drexeli-
um in *phaëtonte*, & lingua blasphemii
sit vehiculum diaboli, ut loquitur S.
Chrysost. *hom.* 76. in *Matth.* Nihil
est, quod animum nostrum magis exul-
ceret, & confodiat, quàm horribilis,
atque impia, & Christianis auribus in-
tolerabilis Divinitatis blasphemia, ait
Julius III. Papa in Bulla de anno 1554.
S. Hieronymus in. c. 18. *Isa.* nihil hor-
ribilius est blasphemia. S. Chrysost.
ad *Pop. Antioch.* nihil pejus est blasphemia,
X 2

miã, eãque veniam non meretur. & S. August. c. 26. in Matth. dicit: non enim minus peccant, qui blasphemant Christum regnantem in cœlis, quàm qui crucifixerunt ambulatam in terris. Quàm detestabile, Deo odibile, & horrendum peccatum sit blasphemia, patet etiam ex horrendis suppliciis, quibus blasphemus etiam in hoc Mundo Deus persecutus & ultus est, vel os blasphemum usque ad aures retortum diducendo ad miserabile videntium spectaculum, vel dæmones jubendo blasphemantem cultrò dissectum stygiis canibus devorandum obijcere, vel veru infixum luculento igne miserandum in modum affare &c. Ergo, si blasphemia sit crimen adeò grave, atrox, abominabile, ac Deus ipse integras provincias propterea gravissimis plagis affligat, particulares autem nonnunquam severissimè ad aliorum terrorem in continenti puniat, quid aliud inde colligitur, quàm Principes & Magistratus, sæculares & Ecclesiasticos, teneri graviter puniendo hoc scelus totaliter ex suis territoriis eliminare pro viribus, nec non & Parochos atque Confessarios toto studio in id conniti debere, ut populus, sæpe turpissima blasphemandi consuetudine irretitus emendetur, ac sensim hoc crimen penitus extirpetur. Habent Magistratus, quod timeant, si in puniendis blasphemis lenti, segnes, negligentes, aut nimis mites fuerint. Id quod pridem agnovit Julius Clarus, dum v. blasphemiam. 3.

scripsit: meò iudiciò graviter peccant Principes Christiani, & eorum Magistratus, qui hoc crimen gravissimè non puniunt. Et in hoc Republica Christiana magna indigeret reformatione. Decianus tam segnes in plectendis Christo & Sanctissimæ ejus Matri &c. illatis blasphemio ore injuriis arguit execrandæ patientia. S. Pius V. Papa in constit. cum primùm eos insimulat nimie segnitiei, ex qua supra modum invaluit nefarium & abominabile blasphemie scelus. Et Julius III. quin & Leo X. in cit. conc. Later. habent pro reis ejusdem blasphemie criminis, dum in d. Concil. statuitur, ut sæculares Judices, qui contra blasphemie convictos non animadvertunt, eosque pœnis minimè affecerint, quantum in eis fuerit, quasi eidem sceleri obnoxii eisdem quoque pœnis subijciantur.

Ex quibus haud difficulter colligi posse mentem meam existimo, quomodo Lutheranus, vel Calvinianus, adeò horrendè & tam frequenter publicèque in Beatissimam Virginem blasphemus à Magistratu puniendus sit, scilicet rigorosè omnino, quantum ipsi permittit statutum vel consuetudo loci, quam hodie in variis locis variam esse jam supra notavi, & alicubi etiamnum extendi usque ad pœnam mortis pro magnitudine sceleris & qualitate circumstantiarum. Id solùm moneo, ut rigorem potius quàm lenitatem sequatur, ut per supplicii à blasphemis sumpti asperitatem injuriæ tam atrocis, Deo ejusque Sanctissimæ Matri aut Sanctis illatæ, vin-

vindicentur zelosè, & inferendæ deinceps evitentur efficaciter.

Objecta vel hæresim vel crassam ignorantiam involvunt, atque ideo facile dissipantur tenebrosa hæc argumenta per lumen Fidei & genuinam Theologiam. Ad 1. Negatur antec. quamvis enim principaliter & primariò in Deum committatur blasphemia, non tamen unicè, sed etiam in Sanctissimam ejus Matrem, & Sanctos, supernaturali dignitate & excellentia conspicuos, in quibus Divina Majestas specialiter, relictet & sicut in ipsis colitur Deus ex virtute Religionis, ex Moralibus præstantissima, ita pariter in ipsis, si injuriosè tractentur, vilipenditur, despicitur & blasphematur ipse Deus, in quem ultimò hæ injuriæ redundant, ut cum S. Thoma lo. cit. in Corpore docent omnes Theologi Catholici, & sentiunt omnes veri fideles ritè instructi: cum igitur convitia in Deiparam & Sanctos jacta redundent in ipsum Deum, & iste saltem indirectè contemnatur, ac blasphemetur, rectè etiam ista vocantur voce Germanica *Gotts Lästungen*. Ad 2. *N. Ma.* in qua Berlichius more Hæreticorum, præsertim hujus temporis, strenuè mentitur, ut Catholicorum doctrinam apud suos obfuscet, & Sectæ suæ colorem & speciem allinat; nec enim induci possunt, ut credam, Berlichium, in Jurisprudencia adeò versatum virum, sincerè judicasse, quòd Catholici afferant vel unquam afferuerint, Beatissimæ Virgini ho-

norem & cultum Divinum deberi, & propriè ac strictè adorandam esse, seu colendam cultu patriæ, soli DEO competente. Unde in *Minor.* ineptè allegat c. 6. *Apoc.* ubi nihil prorsus reperitur, quod vel à longè esset ad rem, item c. 19. *Apoc. v. 10.* ubi Angelus S. Joannem jussit adorare solum Deum, quod & Catholici constanter docuerunt & docent, nempe solum Deum cultu patriæ & propriè adorandum esse ut supremum Dominum, fontem omnium bonorum, & infinitæ Dignitatis Majestatem, Mariam verò cultu hyperdulix tanquam Sanctissimam Dei Matrem à Deo specialissimè dilectam & honoratam, Sanctos verò cultu dulix tanquam amicos, & dilectos Dei filios, in gloria cælesti jam existentes. Ad 3. Negatur *Min.* si enim non minuitur dilectio Dei & Christi per hoc, quòd diligamus, & jussu Dei diligere debeamus proximos nostros propter Deum, sed potius augetur dilectio Dei, ita nihil subtrahitur cultui Divinò per hoc, quòd propter Deum & Christum Religiosè colamus Sanctissimam ejus Matrem, & Sanctos, sed potius augetur cultus Religiosus Dei & Christi, cum Deum colamus & laudemus in Sanctis suis, cum ipse DEUS hoc voluerit per Prophetam David *Psal. 150.* dicens: *laudate Dominum in Sanctis ejus.* Sic vice versa contemnitur Deus & blasphematur, si Sanctissima ejus Mater & Sanctis verbis contumeliosis afficiantur impiè, qui enim *vos spernit, me spernit*, ita nos clarè os veritatis

X 3

Christi

Christus docuit. Et qua fronte dicit Berlichius Sanctorum imagines &c. esse simulacra in scandalum populi à Pontificibus contra Dei præceptum *Exodi* 24. excogitata? Non enim ignorat vir eruditus, à Catholicis non coli Sanctorum imagines, sicut ab Ethnicis simulacra gentium, quandam in eis Divinitatem agnoscantibus, sed coli propter Sanctos cultu non latriæ, & merè respectivo, quos nobis representant imagines; ubi hoc Deus prohibuit? *Exodi* 20. v. 3. & 4. reponit. At ibi Deus so-

lùm prohibuit Judæis, in Idololatriam pronis, ne habeant Deos alienos, & sculptile vel aliam similitudinem sibi efformarent, ut adorarent veluti Deos more gentium, vel in iis aliquem falsum DEUM colerent. Quid hoc ad rem, & ad imagines Sanctorum, prout colendas esse docent Catholici? Ad 4. Patet responsio ex nostro argumento 4. & 5. ubi etiam reprehendimus Magistratus in puniendis blasphemis segnes & nimium lenes.

TITULUS XXVII.

De Clerico Excommunicato, Deposito, vel Interdicto, Ministrante.

DECISIO CLXXI.

De Sacerdote, qui post latam Romæ in se & collegas suos excommunicationem, satisque intimatam, publicè & nimis audacter celebravit Missas.

SPECIES FACTI.

Ditura lis agebatur Romæ super beneficio quodam curato inter duos competitores, quorum quilibet habebat suos adhærentes, & tandem unus causam evicit, cuitamen

multas in capienda possessione tricas faciebant adhærentes alteri Parti, & cum diu, licet moniti, acquiescere nollent, Curia Romana fulmen excommunicationis, in adversantes misit.